

sterium, der har planlagt disse Skoler, saa vi for vort Vedkommende har intet Ansvar derfor; vi har tværtimod søgt at indføre Beparelser, saa vidt de kunde indføres paa det Tidspunkt, da vi kom til; men jeg skal indrømme, at jeg tror ikke, der var stort at gøre paa det Tidspunkt.

I Finanslovsforslaget er der ikke taget Hensyn til Tilbagebetaling af det Laan paa 25 Mill. Kr., som forfalder i November 1926, det er den Del af det Laan, som blev optaget i 1916, der blev udstedt som 10-aarige Obligationer, altsaa 25 Millioner. Naar jeg ved Finanslovsforslagets Udarbejdelse ikke har taget Hensyn til dem, hverken indtægtsmæssigt eller udgiftsmæssigt, skyldes det, at jeg anser Opgaven med Hensyn til dette Laan for at ligge udenfor de normale Forhold, der foreligger ved Finanslovens Udarbejdelse. Der er i Virkeligheden to Veje at gaa, naar dette Laans Skæbne skal bestemmes, Tilbagebetaling eller Fornylse, og jeg skal straks sige, at jeg mener, at Laanet bør tilbagebetales, og at jeg agter i indeværende Rigsdagssamling at forelægge et Forslag om Tilvejebringelse af Midlerne dertil. Som nævnt tillægger jeg det overordentlig stor Betydning, at man kan bidrage til at nedbringe vor store Statsgæld, og her er der netop en Lejlighed, hvor man bør gribe ind og søge at faa et Laan bragt ud af Verden i Stedet for at forny det til Byrde i de fremtidige Aar. Den Tilbagebetalingstid, som er paabegyndt, saaledes som jeg har vist det ved Statsregnskabet og indeværende Aars Budget, er det min Hensigt at arbejde paa en Fortsættelse af.

De økonomiske Forhold, der har ligget til Grund ved Finanslovsforslagets Udarbejdelse, kan neppe ventes fortsatte i det Aar, Loven skal gælde for. Statens Budget kan ikke holdes uberørt af de økonomiske Bølger, der paavirker vort øvrige Samfundsliv. Den i December 1924 vedtagne Valutalov har bevirket en Ændring i hele vor økonomiske Situation, hvilket jeg tillægger den største Betydning og hilser med den største Glæde. Vel kan den nye Situation have sine Vanskeligheder, Vanskeligheder, som jeg dog haaber der kan opnaas Enighed om at bøde paa, saa vidt det er muligt; men Situationen er alligevel saa afgjort bedre, at man, hvis man ser paa Forholdene, som de ligger nu, og som de laa for et Aar siden, kun har Grund til at glæde sig derover. Tænker man paa den Trusel, der laa over hele vort økonomiske Liv for et Aar siden, og ser, hvorledes den nu i Virkeligheden er forsvundet, vil man forstaa at vurdere

Forskellen mellem da og nu paa den rette Maade. Forhaabentlig vil den Prisnedgang, der er paabegyndt, give en betydelig Nedsættelse i Udgifterne paa det udarbejdede Finanslovsforslag.

Jeg har Indtryk af, at der er ret stærke Tendenser til Prisnedgang i Arbejde, stærkere, end da vi sidste Gang kom ind i en Prisfaldsperiode. Ser man paa Statistisk Departements Beregning af Engrospristallet, viser det sig, at det i de 9 Maaneder, fra Januar til September i Aar, er gaaet ned fra 243 til 186. Og denne Nedgang i Engrospristallet vil sikkert efterhaanden ogsaa give sig Udslag i Detailpriserne. Undersøger man imidlertid Prisnedgangen i Engrospristallet for de enkelte Varegrupper, viser det sig, at der er en mærkelig Forskel. Saaledes er Pristallet for Kalk, Cement, Mursten og Glas i September 276, og der er kun en Nedgang siden Januar af 4 Points. Det synes her, som om det er andre Kræfter end de rent økonomiske, der er i Virksomhed. Ogsaa for kemisk-tekniske Varer og for Tekstil og Konfektion staar Pristallet meget højt i September, nemlig henholdsvis 254 og 288. Med Hensyn til de kemisk-tekniske Varer er Pristallet siden Januar kun faldet forholdsvis lidt. Denne Undersøgelse af Bevægelsen indenfor de enkelte Varer synes at vise, at der enkelte Steder trænges til lidt Statsstøtte til at fremme Prisfaldet, det er, som om der er Kræfter, der ellers ikke kan overvindes. Men Statsministeren har jo ogsaa i sin Tale i Gaar meddelt, at det er Hensigten, at fremsætte Lovforslag om Foranstaltninger, der kan hjælpe lidt paa Prisfaldet, hvor det har Vanskelighed ved at trænge igennem. Jeg tror, det vil være overordentligt nyttigt i en Tid som denne at lade Staten være en Slags Fødsels-hjælper for det Prisfald, der ellers ikke kan komme til Verden. Maaske gaar det ogsaa lidt langsommere end ønskeligt var med Prisfaldet i Detailhandelen. Jeg har dog Indtryk af, at det enkelte Steder er kommet, og forhaabentlig lykkes det ogsaa der at fjerne de Hindringer, der maatte lægge sig i Vejen for et Prisfald til Skade for den gode økonomiske Udvikling.

Men dette Prisfald, som jeg altsaa venter, vil ogsaa faa Indflydelse paa Statens Indtægter i Aaret 1926—27. Jeg regner sikkert med, at Indtægterne paa adskillige Konti vil blive lavere end nu ansat. Vort Skattesystem er jo for en meget væsentlig Del anlagt efter Procentsystemet, det vil sige, at Skattens Provenu forandrer sig automatisk efter Prisernes og Indtæg-